

TARKASTUSLAUTAKUNNAN ARVIOINTIKERTOMUS VUODELTA 2017

1. Yleistä

Eskoon sosiaalipalvelujen kuntayhtymän yhtymävaltuuston 25.8.2017 valitseman tarkastuslautakunnan tehtävänä on kuntalain 121 §:n mukaan valmistella valtuuston päätettävät hallinnon ja talouden tarkastusta koskevat asiat sekä arvioida, ovatko valtuuston asettamat toiminnan ja talouden tavoitteet kunnassa ja kuntakonsernissa toteutuneet ja onko toiminta järjestetty tuloksellisella ja tarkoituksenmukaisella tavalla. Tehtävän suorittuaan tarkastuslautakunta antaa seuraavan arvion.

1.1. Kuntayhtymä

Perussopimuksen mukaan kuntayhtymän tehtävänä on järjestää alueellaan kehitysvammaisten erityishuollossa annetussa laissa (519/77) säädettyjä palveluja sekä lastensuojelulaissa (683/83) tarkoitetun suurten kuntien tasausjärjestelmän toimeenpanoa; vammaisten ja vajaakuntoisten työhönkuntoutuspalveluja sekä työllistämistä edistäviä palveluja; vammaisuuden perusteella järjestettävistä palveluista ja tukitoimista annetussa laissa (380/87) tarkoitetuista vammaispalveluista palveluasumista, kuntoutusohjausta, sopeutumisvalmennusta ja tulkkipalveluja; lastensuojelulaissa (683/83) tarkoitettuja laitospalveluja ja niihin liittyviä avohuollon tukipalveluja; kehitysvammalaisissa ja vammaispalvelulaisissa tarkoitetuille vammaisille henkilöille asuntoja jälleenvuokrausmenettelyä käyttäen, sekä päihdehuoltolaisissa (41/86) tarkoitettuja palveluja laitoshoidtona, katkaisuhoidtona ja klinikkatoimintana.

Vuonna 2017 jäsenkuntien määrä oli 31.

2. Tarkastuslautakunta, tehtävät, kokoonpano ja työskentely

Kuntalain 121 §:n mukaisesti:

Tarkastuslautakunnan tehtävänä on:

- 1) valmistella valtuuston päätettävät hallinnon ja talouden tarkastusta koskevat asiat;
- 2) arvioida, ovatko valtuuston asettamat toiminnan ja talouden tavoitteet kunnassa ja kuntakonsernissa toteutuneet ja onko toiminta järjestetty tuloksellisella ja tarkoituksenmukaisella tavalla;
- 3) arvioida talouden tasapainotuksen toteutumista tilikaudella sekä voimassa olevan taloussuunnitelman riittävyyttä, jos kunnan taseessa on kattamatonta alijäämää;
- 4) huolehtia kunnan ja sen tytäryhteisöjen tarkastuksen yhteensovittamisesta;
- 5) valvoa 84 §:ssä säädetyn sidonnaisuuksien ilmoittamisvelvollisuuden noudattamista ja saattaa ilmoitukset valtuustolle tiedoksi;
- 6) valmistella kunnanhallitukselle esitys tehtäviään koskeviksi hallintosäännön määräyksiksi, sekä arvioinnin ja tarkastuksen talousarvioksi.

Kuntayhtymän tarkastuslautakuntaan kuuluu tarkastussäännön mukaan puheenjohtaja, varapuheenjohtaja ja kaksi muuta jäsentä. Valtuuston vuosien 2017 - 2021 toimikautta vastaavaksi ajaksi valittuun tarkastuslautakuntaan ovat kuuluneet puheenjohtajana Pekka Kivisaari Lapualta, varapuheenjohtajana Riikka Orava Alajärveltä sekä jäseninä Marja-Leena Korpimäki Kauhavalta ja Marjo Österdahl Närpiöstä.

Kuntayhtymän tarkastuslautakunta on kokoontunut tilivuoden 2017 osalta vuoden 2017 puolella 2 kertaa. Tilivuoden päättymisen jälkeen tarkastuslautakunta on vuoden 2018 puolella kokoontunut 4 kertaa.

Kuntayhtymän tilintarkastajana toimii tilintarkastusyhteisö KPMG Julkishallinnon Palvelut Oy ja päävastuullisena JHT, HT Esko Säilä.

Tarkastuslautakunnan sihteerinä tilivuoden 2017 aikana on toiminut JHT, HT Kati Mäntylä KPMG Julkishallinnon Palvelut Oy:stä. Lautakunnan kokoukset on pidetty Eskoon palvelukeskuksen tiloissa. Tarkastuslautakunta on perehtynyt kuntayhtymän toimintaan asiakirjojen avulla ja kuulemalla vastuuhenkilöitä.

Tarkastuslautakunta on tilivuoden 2017 osalta kuullut seuraavia viranhaltijoita:

10.10.2017	Seija Ylitalo	Kuntayhtymän talouspäällikkö	Ajankohtaiskatsaus kuntayhtymän talouteen 2017 Tarkastuslautakunnan työohjelma Tarkastussuunnitelma 2017-2018 Tilintarkastajan valinnan toteaminen ja tarkastuslautakunnan sihteeritöiden järjestely
29.11.2017	Eija-Riitta Uusihauta Anne Pajuluoma Jouni Pellikka	Vs. hallintopäällikkö Pääluottamusmiehet	Kuntayhtymän henkilöstöhallinto Pääluottamusmiesten katsaus
11.1.2018	Elina Aaltonen Timo Hakala	Kuntayhtymän sosiaaliasiamies Kuntayhtymän rakennuspäällikkö	Kuntayhtymän sosiaaliasiamiehen toiminta Kuntayhtymän kiinteistökatseus Tarkastuslautakunnan työn painopisteet toimikaudelle 2017 – 2018

			Sidonnaisuusilmoitukset Tilintarkastajien väliraportti
21.2.2018	Marjut Mäki-Torkko	Kuntayhtymän vammaispalvelujen johtaja	Vammaispalvelujen asiat Arviointikertomuksen suunnittelu
28.3.2018	Nummi Jouni	Kuntayhtymän johtaja	Tilinpäätöksen ja toimintakertomuksen esittely Arviointikertomuksen suunnittelu Tutustuminen Niittyvillan kouluun
10.4.2018	Seija Ylitalo	Kuntayhtymän talouspäällikkö	Tilinpäätöksen ja toimintakertomuksen esittely Tilintarkastajan yhteenvetoraportti ja tilintarkastuskertomus Arviointikertomuksen hyväksyminen ja allekirjoitus

2.1 Arvioinnin toteuttaminen

Tarkastuslautakunta on tehtävänsä suorittamiseksi perehtynyt valtuuston asettamiin talouden ja toiminnan tavoitteisiin. Tarkastuslautakunta on kuullut kokouksissaan vastuuhenkilöitä eri yksiköistä. Tämän kauden aikana arvioinnin kohteena ovat olleet henkilöstön osaamiseen ja työhyvinvointiin liittyvät asiat, sopimuslähtöiset ja yksilölliset vammaispalvelut sekä kuntayhtymän sosiaaliasiamiehen toiminta.

Henkilöstön osaamiseen ja työhyvinvointiin liittyvien asioiden osalta tarkastuslautakunta on käynyt keskustelua kuntayhtymän vs. hallintojohtajan Eija-Riitta Uusihaudan ja luottamusmiesten kanssa. Kuntayhtymässä on toteutettu koulutustarpeiden arviointia yksiköittäin. Osaamisen kartoitusta on tehty erityisesti maakuntauudistuksen edellyttämään tasoon peilaten. Kartoitusten perusteella on laadittu koulutussuunnitelma ja tehty Sedun kanssa puitesopimus oppisopimuskoulutuksista vuosille 2018 – 2019.

Työhyvinvointiin liittyen kuntayhtymässä on kiinnitetty huomiota esimiestyöhön ja hyvään johtamiseen. Toimenpiteitä tämän osa-alueen kehittämiseen ovat olleet tasalaatuinen perehdytys, kehityskeskustelut ja muutosjohtaminen. Perehdytysprosessi on kuvattu, ja lisäksi on luotu yhtenäinen, sähköinen perehdytysmateriaali. Kehityskeskustelun sisältöä on kehitetty käyttökokemusten perusteella ja myös keskustelujen tuloksia on hyödynnetty yksikkötasolla. Muutosjohtamista on toteutettu kuntayhtymän johtajan henkilöstölle antamalla kuukausiraporteilla, joiden avulla henkilöstölle on saatu tietoa mm. sote-muutoksista.

Tarkastuslautakunta näkee edellä mainitut tavoitteet tärkeinä. Toimenpiteet tavoitteiden saavuttamiseksi vaikuttavat olleet toimivia ja tuloksia on saatu aikaan. Jatkuva muutos ja epävarmuus etenkin sote-uudistukseen liittyvissä asioissa luo painetta jatkuvasti miettiä uusia toimintatapoja tiedonkulun ja henkilökunnan osaamisen varmistamiseksi. Tehdyt toimenpiteet ovat auttaneet asiassa jo paljon. Tarkastuslautakunta on tehtävässään kuitenkin saanut viestiä myös haasteista, joita kuntayhtymällä yhä on henkilöstön jaksamiseen liittyen. Kuntayhtymä elää valtavan muutoksen aikaa, kun asiakkaiden palveluprosesseja kehitetään. Muutoksen tiimellyksessä on tärkeää huomioida myös henkilökunta: kun henkilökunnan työympäristö muuttuu, voi se aiheuttaa henkilökunnalle työn kuormittavuutta. Tämän vuoksi tuleekin miettiä pitkäjänteisesti, miten voidaan vastata henkilöstön työhyvinvoinnin haasteisiin. Henkilöstö voi muutoksessa kaivata huomattavasti enemmän tukea, kuin ns. normaalissa tilanteessa. Tukemalla henkilökuntaa muutoksessa pyritään vähentämään asiasta aiheutuvia oireita, kuten fyysistä ja henkistä väsymystä, jotka puolestaan aiheuttavat sairauspoissaoloja. Tarkastuslautakunta haluaa kiinnittää huomiota myös siihen, että ei unohdeta tukea myös esimiehiä. Heidän työn kuormansa on kasvanut mm. sijaistamisten takia. Tarkastuslautakunta katsoo, että kuntayhtymän on hyvä jatkaa tällä tiellä, jossa keskustelu on parantunut työntekijöiden ja työnantajan välillä. Mahdollisesti kuntayhtymässä voitaisiin harkita henkilöstön edustusta – ainakin osittain – myös johtoryhmässä.

Samaan aihepiiriin liittyy myös sosiaaliasiamiehen toiminta. Tarkastuslautakunta on kuullut sosiaaliasiamiestä toimestaan. Esille nousivat erityisesti haasteet työn kuormittavuuden kanssa. Tarkastuslautakunta huomauttaa, että sosiaaliasiamiehen työssä jaksamiseen on kiinnitettävä huomiota. Toimi täytyy myös olla järjestetty niin, että lomat pystytään pitämään asiakkaiden palvelemisen siitä kuitenkaan kärsimättä. Kunnat ostavat sosiaaliasiamiehen palvelun, joka on katkeamatonta ja toimii myös loma-aikana. Riittävät resurssit on näin ollen varmistettava. Tämän lisäksi tarkastuslautakunta toteaa, että on hyvä kiinnittää jatkossa huomiota siihen, että sosiaaliasiamies pysyy puolueettomana. Eli hän ei saa olla jäävi yhteistyötahoihin nähden. Tämä varmistetaan sillä, että pidetään toimi jatkossakin riittävästi organisaation ulkopuolella. Dialogia kuntien kanssa on kuitenkin kehitettävä jatkuvasti, jotta voidaan varmistaa asiakkaan saumatonta ja laadukasta palvelua.

Tilivuoden toisena arviointikohteena olivat sopimuslähtöiset ja yksilölliset vammaispalvelut. Kuntayhtymässä on tehty asiaan eteen valtavasti töitä tilivuoden aikana. Sopimuslähtöisten palvelujen tavoitteina oli, että kuntayhtymä toimisi asiantuntijana ja osaavana tuottajana. Se hallitsisi erikoistilanteita, ja sen viestintä ja asianhallinta olisivat sähköistä ja ajantasaisista. Tavoitteiden saavuttamiseksi kuntayhtymä on mm. osallistunut kuntayhtymän alueen sote-selvityksiin ja lisännyt vuorovaikutusta omistajakuntien kanssa. Se on myös kehittänyt asiakassuunnitelman laadintaprosessia ja laatinut ICF-arviointisuunnitelman. Erityistilanteiden hallinnan osalta kuntayhtymä on mm. kuvannut erityistilanteiden toimenpiteiden prosessit. Viestinnän ja asianhallinnan sähköisyyden ja ajantasaisuuden osalta on edistytty myös: on mm. julkaistu verkossa vuosikirja vuodelta 2016 ja sähköistä arkistointia on

valmisteltu osana maakuntaprosessia. Tarkastuslautakunta toteaa, että tämän osa-alueen osalta kuntayhtymässä on saatu paljon aikaan tilivuoden 2017 aikana. Samalla tulee huomioida kuitenkin se, että osan tavoitteiden kanssa tavoitetasoa ei vielä aivan saavutettu tämän tilivuoden aikana, ja kehitystyö jatkuu.

Asiakkaan yksilöllisiin palveluihin on panostettu kuntayhtymässä paljon, ja tällä osa-alueella onkin tapahtunut kenties suurin muutos. Tähän osa-alueeseen liittyen tarkastuslautakunta on kuullut kuntayhtymän vammaispalvelujen johtajaa Marjut Mäki-Torkkoa. Kuntayhtymä on asettanut tavoitteiksi yksilölähtöisyyden ja osallisuuden sekä vuorovaikutuksen kuntien kanssa. Se haluaa olla vahva toimija kumppanuus- ja kehittämisverkostoissa. Tarkastuslautakunnan näkemyksen mukaan kuntayhtymä on onnistunut erityisen hyvin tämän osa-alueen tavoitteiden saavuttamisessa. Se on tuonut asiakasnäkökulmaa esiin uusissa rakenteissa, kuten maakunnallisissa sote-verkostoissa omien edustajiensa kautta. Myös vuorovaikutusta kuntien suuntaan on lisätty esimerkiksi säännöllisillä tapaamisilla ja virtuaalisella yhteydenpidolla. Merkittävin muutos on tapahtunut kuitenkin asiakkaan palvelun yksilölähtöisyyden ja osallisuuden lisäämisellä. Palvelujen suunnittelu on toteutettu jokaiselle asiakkaalle yksilöllisesti. On toteutettu myös lainmukaiset suunnitelmat asiakkaan itsemääräämisoikeuden ja tuetun päätöksenteon vahvistamisesta. On toteutettu myös palvelujen laatukselyt läheisille ja omaisille. Kuntayhtymässä on siirrytty merkittävässä määrin laitoshoidon puolelta yksilöllisen asumisen ja palvelun piiriin. Tarkastuslautakunta katsoo, että tämän osa-alueen osalta asetetut tavoitteet on saavutettu hienosti.

Kuntayhtymän uusi valtuusto teki merkittävän toiminnan kehittämispäätöksen marraskuussa, jolloin valtuusto päätti lahjoittaa yhdessä EPSHP:n ja VSHP:n kanssa yhteensä 825.000 euroa psykologian tutkimusryhmään ja lahjoitusprofessuuriin EPKY:n kautta Jyväskylän yliopiston psykologian laitokselle. Tarkastuslautakunta näkee tärkeänä kehitystyön, jonka tuloksena voitaisiin saavuttaa kustannustehokkaita hoitomalleja erityisryhmille.

Lisäksi tarkastuslautakunta on perehtynyt kuntayhtymän tilivuoden merkittävimpiin investointeihin. Tuki- ja osaamiskeskuksen L2-vaiheen hankesuunnitelma hyväksyttiin tammikuussa ja poikkeamislupa investoinnin toteutukselle saatiin huhtikuun alussa. Lasten talon II-vaihe valmistui tilivuoden aikana ja toisaalta aloitettiin myös uusi Pääkujan palveluyksikön investointi. Tarkastuslautakunta on perehtynyt kuntayhtymän rakennushankkeisiin ja kiinteistötoimeen kuulemalla kuntayhtymän rakennuspäällikkö Timo Hakalaa. Tämän lisäksi tarkastuslautakunta on rakennuspäällikön johdolla käynyt tutustumassa Niittyvillan kouluun. Tarkastuslautakunta toteaa kuntayhtymän rakentamisen ja rakennuttamisen olleen tilivuodella jämääkkää ja hyvin ohjattua.

Seinäjoen kaupunki vahvisti kuntayhtymän omistukseen jääneet tontit asemakaavassaan marraskuussa 2017. Tämä mahdollistaa kuntayhtymän investointisuunnitelmien jatkamisen ja toteuttamisen, sekä koko kaupunginosan tulevan kehittämisen. Tarkastuslautakunta on perehtynyt asiaan liittyviin suunnitelmiin rakennuspäällikön kiinteistökatselmuksen yhteydessä.

3. Toiminnalliset tavoitteet

3.1. Toiminnan laajuus

Talousarvion 2017 toiminta-ajatuksen mukaisesti kuntayhtymä on sosiaalihuollon erityispalvelujen asiakaslähtöinen osaja, verkostoitunut palvelujen kehittäjä ja tuottaja. Kuntayhtymän toiminnassa korostuvat asiakkaan elämänkaaren eri vaiheissa ja monitahoisessa tilanteessa tarvittavat vammaispalvelut. Palvelut tuotetaan yksilöllisesti ja kilpailukykyisesti.

Talousarviossa on asetettu visio vuodelle 2025. Valtuusto on myös vahvistanut kuntayhtymän strategian, jonka mukaan Eskoon sosiaalipalvelujen kuntayhtymällä on tunnustettu rooli yksilöllisen elämän tukijana ja erityispalveluiden tuottajana.

Kuntayhtymän palvelut suunnitellaan ja toteutetaan yhdessä asiakkaiden, heidän läheistensä sekä alan järjestöjen kanssa joustavasti erilaisia toteutusmalleja käyttäen palvelukysynnän mukaan. Uudistuvat toimintamallit ja liikkuvat palvelut ovat osa Eskoon sosiaalipalvelujen kuntayhtymää.

3.2. Määrätavoitteet

Talousarvion perusteluissa on kuvattuna toiminnalliset määrätavoitteet palvelusuoritteiden osalta eri toimintamuodoille. Alla olevassa kaaviossa on esitetty talousarvion mukaiset suoritettavat tavoitteet vuosittain vuodesta 2012 alkaen.

Talousarvio vuodet	2017	2016	2015	2014	2013	2012
Määrätavoitteet	103.136	103.768	98.053	108.479	109.643	133.338

Palvelusuoritteilla tarkoitetaan hoitomuodosta riippuen joko hoitokertaa, hoitopäivää tai hoitokäyntiä. Palvelusuoritetta käytetään kuntalaskutuksen perustana. Vuodesta 2013 alkaen on tavoitteiden osalta asiantuntijapalveluissa otettu käyttöön uusi tuotteistus ja asiantuntijapalveluiden määrät on ilmoitettu asiantuntijakohtaisina palvelutuotteina/-paketteina.

3.3. Yleiset toiminnalliset tavoitteet

Kuntayhtymän toimintojen tavoitetaso on talousarviossa asetettu määrittelemällä kuntayhtymän toiminnan menestystekijät ja päämäärät. Menestystekijät ja päämäärät on jaoteltu osaamiseen ja työhyvinvointiin, sopimuslähtöisiin ja yksilöllisiin palveluihin sekä vahvaan talouteen.

3.4. Toiminnalliset ja laadulliset tavoitteet toimintamuodoittain

Talousarviossa on sitovina määrällisinä tavoitteina toimintamuotokohtaisesti esitetty talousarviomäärärahat sekä käyntikerrat tai toimintoon muutoin määritellyt aikaperusteiset suoritteet.

Toiminnan laatuun vaikuttavana tekijänä talousarviossa on korostettu kuntayhtymän mainetta osana menestystekijöitä. Maine rakentuu erityisosaamisesta, Eskoon sosiaalipalvelujen kuntayhtymä on vahva toimija kumppanuus- ja kehittämisverkostossa

sekä suorissa kontakteissa kuuntelemalla asiakkaita sekä heidän läheisiään kuten myös erilaisista omaistilaisuuksista, keskusteluista, neuvotteluista sekä erilaisista tapahtumista ja epäsuorista kontakteista.

Ammattitaitoinen henkilöstö on kuntayhtymän tärkein resurssi. Palvelujen tuottaminen edellyttää osaavaa, sitoutunutta ja määrällisesti riittävää henkilöstöä. Myös henkilöstön osaamisen pitää vastata palvelujen tarpeeseen.

Kehitysvammahuollon palveluiden osalta talousarviossa on budjetoitu määrärahaa enemmän asumispalveluille, kuin laitoshoidolle. Yksilöllinen palveluntarjonta on huomioitu talousarviossa ja laitoshoidon tarjontaankin asiakkaalle vain silloin, jos asukkaalle ei ole riittävän tukevia palveluja asumispalveluissa.

Maankäytön suunnittelulla sekä toimintastrategian laatimisella pyritään huolehtimaan kaavoituksen ajantasaisuudesta, investointitarpeesta ja toimitilojen käyttöasteesta sekä toimitilojen elinkaaresta ja korjaustarpeesta. Eskoon sosiaalipalvelujen kuntayhtymä on vahvistanut kiinteistö ja toimitilastrategian vuoteen 2025. Strategiatyön mottona on ”*Tarpeen kautta, mutta optimoidusti*”.

4. Tavoitteiden toteutuminen

4.1. Toiminnan laajuus

Kuntayhtymässä toiminnassa kaudelle 2017 on korostettu kuntayhtymän roolia asiakkaan elämänkaaren eri vaiheissa ja monitahoisessa tilanteessa tarvittavat vammaispalvelut. Palvelut tuotetaan yksilöllisesti ja kilpailukykyisesti.

4.2. Määrätavoitteet

Toiminnan sitovia tavoitteita kuvataan suoritteiden määrällä. Toteutuneiden suoritteiden määrä 104 901 vuonna 2017 on yli talousarviossa asetetun tavoitteen 103 136.

Määrällisten tavoitteiden osalta asiantuntijapalveluissa tuotteistusta on muutettu vuonna 2013. Lisäksi vuosien varrella on muutoksia tapahtunut toiminnan rakenteissa, kun kunnat ovat ottaneet toimintayksikköjen toimintoja kuntien omaksi toiminnaksi. Vuonna 2015 on aloittanut Pietarsaaren työ- ja päivätoimintakeskus ja asumispalveluyksikkö sekä vuoden 2016 aikana Seinäjoella Louhenkadun asumisyksikkö. Työ- ja päivätoiminnan toteuma on kasvanut +7 % edelliseen vuoteen, asumispalvelut vajaa +14 % samalla kun laitoshoidon on vähentynyt noin 17 %.

4.3. Yleiset toiminnalliset tavoitteet

Toimintakertomuksessa on selvitetty toiminnan ja talouden tavoitteiden saavuttamista samalla jaottelulla kuin talousarviossa.

Yleisesti toiminnan ja talouden tavoitteita koskevista selvityksistä voidaan todeta, että tavoitteisiin vastaaminen on systemaattista ja tavoitteiden asettamisen mittareita sekä toteutumista voidaan pitää hyvänä ja selkeänä. Selvityksessä on myös selkeästi tuotu esille ne kohdat, joiden osalta tavoitteet eivät ole toteutuneet tai asiat, jotka ovat valmisteilla.

4.4. Toiminnalliset ja laadulliset tavoitteet toimintamuodoittain

Toiminnan ja talouden tavoitteiden toteutumista on toimintakertomuksessa selvitetty talousarviota vastaavalla tarkkuudella toimintamuodoittain. Asetettujen tavoitteiden toteutumista koskeva selvitys on johdonmukaista ja tavoitteet on joko pääosin saavutettu tai ne tullaan saavuttamaan.

4.5. Henkilöstö

Henkilöstö on kuntayhtymän tärkein voimavara. Henkilöstökulujen osuus kuntayhtymän toimintakuluista on noin 80,5 prosenttia.

Kuntayhtymän henkilöstö on sitoutunutta työhönsä. Henkilöstön määrä kokoaikainen ja osa-aikainen mukaan luettuna pysyi samassa lukemassa vuoden 2016 kanssa ollen edelleen 503 henkilöä. Henkilöstökulut ovat kasvaneet 2,6 % verrattuna edelliseen vuoteen.

5. Tilikauden tulos ja talousarvion toteutuminen

Alla olevassa taulukossa on esitetty kuntayhtymän muutetun talousarvion toteutuminen ajalla 1.1.–31.12.2017 sekä verrattuna edellisen vuoden tilinpäätökseen. Luvut on esitetty tuhansina euroina.

Ulkoinen	Talousarvio 2017	Tilinpäätös 2017	Tilinpäätös 2016	Tilinpäätös 2015	Tilinpäätös 2014
Toimintatuotot	25 575,8	25 586,8	25 867,9	25 547,4	25 232,9
Toimintakulut	-24 581,6	-24 997,7	-24 682,7	-23 954,9	-24 098,0
Toimintakate	994,2	589,1	1 185,2	592,4	1 134,8
Rahoitustuotot/- kulut	-118,0	-78,5	-67,0	-83,1	-97,1
Vuosikate	876,2	510,6	1 118,1	509,3	1 037,7
Poistot	-1 008,0	-954,9	-1 046,0	-933,2	-738,1
Tilikauden tulos	-131,8	-444,3	72,0	-423,9	299,5
Poistoero lisäys/vähennys	30,0	30,0	20,0		
Tilikauden ylijäämä/alijäämä	-101,8	-414,3	92,0	-423,9	299,5

Tilinpäätöksessä 2017 vuosikate ei riitä poistoalaisten investointeihin. Lähtökohtana on, että vuosikate olisi vähintäänkin poistojen suuruinen. Kuntayhtymän poistot tilikaudella 2017 ovat yli 90 tuhatta euroa edellistä tilikautta pienemmät, joten tuloksen alijäämäisyys ei selity niillä. Toimintakulut ovat kasvaneet niin, että toimintakate jää tilikaudella 608 tuhatta euroa pienemmäksi kuin tilikaudella 2016.

Kuntalain 115 §:n mukaan: ”Jos kunnan taseessa on kattamatonta alijäämää, toimintakertomuksessa on esitettävä selvitys talouden tasapainotuksen toteutumisesta tilikaudella sekä voimassa olevan taloussuunnitelman riittävydestä talouden tasapainottamiseksi.” Kuntalain 110 §:n mukaan alijäämän kattamisvelvollisuutta sovelletaan myös kuntayhtymiin.

Tase (1.000 euroa)	2017	2016	2015	2014
Edellisten tilikausien yli/alijäämä	1 962,5	1 870,4	2 294,3	1 994,7
Tilikauden yli/alijäämä	-414,3	92,0	- 423,9	299,5
Taseen kertynyt ylijäämä	1 548,2	1 962,4	1 870,4	2 294,3

Taseessa kertyneet ylijäämät tilinpäätöksessä 2017 ovat yhteensä 1 548,2 tuhatta euroa. Näin ollen kuntayhtymää ei koske alijäämän kattamisvelvoite.

Kuntayhtymän koko oma pääoma on yhteensä 7 520,6 tuhatta euroa. Omaan pääomaan on aiempina vuosina sisältynyt vuonna 2009 perustettu peruskorjaus- ja rakennemuutosrahasto 600 tuhatta euroa. Rahasto on purettu edellisen tilikauden 2016 aikana ja siirretty poistoero ja vapaaehtoiset varaukset tilille. Poistoeroa ja vapaaehtoiset varaukset -tilin saldoa on vähennetty tilikaudella 2017 edelleen, summalla 30 tuhatta euroa, jolloin tilille jää tilikauden lopussa saldoa 550 tuhatta euroa.

Kassan riittävyys on parantunut edellisiin vuosiin nähden. Kassan riittävyys ilmoitetaan päivien lukumääränä.

2017	2016	2015	2014	2013	2012	2011
47	18	21	27	27	26	16

Kuntayhtymän tilinpäätös oli 414 000 euroa alijäämäinen. Poistot olivat edellistä tilikautta pienemmät, joten ne ja rakentamisen tahti eivät ole syynä tilikauden alijäämäiseen tulokseen. Sen sijaan toimintakulut ovat kasvaneet 513 tuhatta euroa (+1,3 %) edellisestä tilikaudesta ja toimintatuotot pienentyneet 281 tuhatta euroa (-1,1 %). Toimintakuluissa on kasvua etenkin muiden toimintakulujen ryhmässä, jotka ovat kasvaneet 166 tuhatta euroa. Myös palvelujen ostot ja henkilöstökulut ovat kasvaneet.

Kuntayhtymän johtaja toteaa toimintakertomuksessa, että suoritehintoja on korotettu vuodesta 2016 maltillisesti vain 0,7%. Kuntayhtymän alijäämäistä tilivuotta helpottivat toisaalta vanhojen kiinteistöjen myynti ja kuntayhtymän pitkän aikavälin vakaa talous. Investointien määrä tilikaudella oli 3,7 miljoonaa euroa. Lautakunta toteaa, että kuntayhtymän talous pitkällä aikavälillä on edelleen tasapainossa. On kuitenkin hyvä tarkastella kriittisesti myös toimintakulujen kasvua.

Rahoituslainojen määrä tilinpäätöksessä 2017 on 9 997,2 tuhatta euroa, vastaava luku vuoden 2016 tilinpäätöksessä oli yhteensä 7 087,7 tuhatta euroa. Vuonna 2015 rahoituslainat olivat 6 559 tuhatta euroa ja vuonna 2014 vastaava luku oli 5 977 tuhatta euroa.

Isoista rakennushankkeista johtuen suunnitelman mukaiset poistot ovat kasvaneet merkittävästi viime vuosien aikana. Vuonna 2003 poistot olivat alle 200 tuhatta euroa ja vuonna 2017 poistot olivat noin 955 tuhatta euroa.

6. Muut huomiot

Eskoon asiantunteva tuki asiakkaan elämän hallinnassa, huomioiden omaiset ja läheiset sekä muun tukiverkoston ovat arvokkaita asioita asiakkaiden elämän laadun ja hyvinvoinnin turvana.

Tarkastuslautakunta toivoo edelleen, että kuntayhtymän jäsenkunnat eivät supistuvassa kuntataloudessa hakisi kustannussäästöjä ensimmäisenä kehitysvammatyön alueelta, vaan näkisivät kuntayhtymän tehtävän oman erikoisalansa merkittävänä johtavana toimijana edelleen.

Eskoon sosiaalipalvelujen kuntayhtymä on omalta osaltaan huolehtimassa asiakkaiden hyvinvoinnista, arjen sujuvuudesta hyvässä arjen ympäristössä osana sosiaali- ja terveydenhuollon uudistusta.

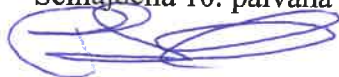
Kuntayhtymän laatujärjestelmän ja johtamisjärjestelmän työstäminen nähdään hyvin positiivisena asiana. Kuntayhtymälle on myönnetty ISO 9001 -sertifikaatti laatujärjestelmän toiminnanohjauksesta vuonna 2015 sekä johtamisjärjestelmän uudelleen sertifiointi ISO 9001 vuonna 2016. Kuntayhtymä panostaa edelleen laadukkaiden palvelujen kehittämiseen ja tarjoamiseen, minkä seikan tarkastuslautakunta näkee erittäin myönteisenä asiana.

7. Yhteenveto

Kokonaisuutena voidaan todeta, että Eskoon sosiaalipalvelujen kuntayhtymän hallintoa ja taloutta on hoidettu asianmukaisesti. Kuntayhtymän palvelut on tuotettu hyvin ja toiminnan tavoitteiden saavuttamisessa on pääsääntöisesti onnistuttu.

Tarkastuslautakunta osaltaan puoltaa Eskoon sosiaalipalvelujen kuntayhtymän tilinpäätöksen hyväksymistä ja vastuuvapauden myöntämistä kuntayhtymän hallintoa ja taloutta hoitaneille toimielinten jäsenille ja tehtäväalueiden johtaville viranhaltijoille tilivuodelta 2017.

Seinäjoella 10. päivänä huhtikuuta 2018

Pekka Kivisaari
puheenjohtaja

Riikka Orava
varapuheenjohtaja

Marjo Österdahl
jäsen

Marja-Leena Korpimäki
jäsen